

Màu tím hoa sim

Tác Giả: H u Loan

Thứ Sáu, 15 Tháng 5 Năm 2009 20:55

Nàng có ba ng i anh đi b i

Nhà th H u Loan (hình ch p năm 2004)

*Nh ng em nàng
Có em ch a b t nói
Khi tóc nàng đang xanh
Tôi ng i v qu c quân
xa gia đình
Yêu nàng nh yêu ng i em gái.
Ngày h p hôn*

Màu tím hoa sim

Tác Giả: H u Loan

Thứ Sáu, 15 Tháng 5 Năm 2009 20:55

Nàng không đòi may áo m i
Tôi m c đ quân nhân
đôi giày đinh b t bùn
Đ t hành quân
Nàng c i xinh xinh
bên anh ch ng đ c áo

Tôi đ n v v
C i nhau xong là đi
T chi n khu xa
Nh v ái ng i
L y ch ng th i chi n binh
M y ng i đi tr i
L khi mình không v
thì th ng ng i v ch bé b ng chi u quê.....
Nh ng không ch t
Ng i trai khói a
Mà ch t
Ng i gái nh h u ph ng.
Tôi v không g p nàng
Má ng i bên m con đ y bóng t i
Chi c bình hoa ngày c i
thành bình h ng
tàn nh vây quanh

Tóc nàng xanh xanh
ng n ch a đ y búi
Em i giây phúp cu i
Không đ c nghe nhau nói
Không đ c nhìn nhau m t n
Ngày x a nàng yêu hoa sim tím
áo nàng màu tím hoa sim
Ngày x a
m t mình
đền khuya
bóng nh
Nàng vá cho ch ng t m áo
ngày x a...

L i t thu t c a H U LOAN

Tôi sinh ra trong mọt gia đình nghèo, hời nhời không có cớ may cớ p sách đờn trờn ng nhời bởn trờ cùng trang lờa, chừ đờc cha đờy cho dăm chừ bởa có bởa không ờ nhà . Cha tôi tuy là tá đờn nhờng tờ chừ t lời thông minh hờn ngờn ời. Lên trung hờc, theo ban thành chung, tôi cũng hờc tời Thanh Hóa, không có tờn ra Huờ hoờc Hà Nời hờc . Đờn năm 1938 , lúc đó cũng đã 22 tuời, tôi ra Hà Nời thi tú tài, đờ chừ ng tờ rờng con nhà nghèo cũng thi đờ đờt nhờ ai. Tuyờt nhiên tôi không có ý đờ nh đờn thân vào chừn quan trờn ng. Ai cũng biờt thi tú tài thời Pháp rờt khó khờn .Sờ ngờn ời đờu trong kờ thi đờ rờt hiờm, hiờm đờn nời 5-6 chừc năm sau nhờng ngờn ời cùng thời còn nhờ tên nhờng ngờn ời đờu khóa ờy , trong đó có Nguyờn Đờnh Thi , Hờ Trờng Gin, Trờnh văn Xuờn , Đờ Thiờn và ...Tôi - Nguyờn Hờ u Loan.

Vời mờnh tú tài Tây trong tay, tôi rời quờ nhà lên Thanh Hóa đờ đờy hờc. Nhờn mớ con nhà nghèo hờc giời cờa tôi đờc bà tham Kờ chú ý, mời vờ nhà đờy cho hai cờu con trai. Tên thờt cờa bà tham Kờ là Đái thờ Ngờc Chờt ,bà là vờ cờa cờa ông Lê Đờ Kờ , tờng thanh tra canh nông Đờng Đờng, sau này đờc cờ dân biờu quờc hời khóa đờu tiên . ờ Thanh Hóa, Bà tham Kờ có mọt cờa hàng bán vời và sách báo, tôi thờn ng ghé lời xem và mua sách, nhờ vờy mời đờc bà đờ mọt tời.

Bà tham Kờ là mọt ngờn ời hiờn lành, tờt bờng, đời xờ vời tôi rờt tờt, coi tôi chờng khác nhờ ngờn ời nhà .Nhờ ngày đờu tiên tôi khoác áo gia sờ, bà giời mớ đờa con gái - lúc đó mời 8 tuời- mời chờu lờn lờn bờc ra khoanh tay, miờng lí nhí: ' Em chào thờy ' Chào xong, cô bé bởt ngờ mờ to đời mọt nhờn thờng vào tôi. Đời mọt to, đờn láy, tròn xoe nhờ có ánh chờp ờy đã hờng sâu vào tâm trí tôi, theo tôi suờt cờ cuờc đời. Thờ là tôi đờy em đờc, đờy viờt. Tên em là Lê Đờ Thờ Ninh, cha làm thanh tra nông lâm ờ Sài Gòn nên sinh em trong ờy, quen giời mờ bờng má. Em thờt thông minh, đờy đờu hiờu ờy nhờng ít nói và mời khi mờ miờng thì cờ y nhờ mọt 'bà cờ non'. Đờc biờt em chăm sóc tôi hờng ngày mọt cách kín đáo: em đờt vào góc mâm cờm chờ tôi ngời ỏn cờm lúc thì vài quờ ờt đờ au, lúc thì quờ chanh mờng nờc em vờa hái ờ vờn; nhờng buời trờa hè, nhờm lúc tôi ngờ trờa, em lén lờy áo sờ mi trờng tôi treo ờ góc nhà mang ra giờng giờt ...

Có lờn tôi kờ chuyờn ' bà cờ non' ít nói cho hai ngờn ời anh cờa em Ninh nghe, không ngờ chuyờn đờn tai em, thờ là em giờn! Suờt mọt tuờn liờn em nờm lì trong buờn trong, không chờu hờc hành... Mọt hôm, bà tham Kờ đờn tôi vào phòng nời em đờng nờm thiờp đi. Hôm ờy tôi đã nói gì, tôi không nhờ nờa, chờ nhờ là tôi đã nói rờt nhiờu, đã kờ chuyờn em nghe, rời tôi đờc thờ ...Trờa hôm ờy, em ngời đờy ỏn mọt bát to cháo gà và bờc ra khời căn buờng. Chờu hôm sau, em nờng nờc đời tôi đờa lên khu rờng thông. Cờ nhà không ai đờng ý: ' mời ờm đờy còn yờu lờm, không đi đờc đờu' Em không chờu nhờt đờnh đời đi cho bờng đờc. Sờ em lời đời nên tôi đánh bờo xin phép ông bà tham Kờ đờa em lên núi chời

Màu tím hoa sim

Tác Giả: H u Loan

Thứ Sáu, 15 Tháng 5 Năm 2009 20:55

Xe kéo chng mọt gi m i t i đ c chân đ i. Em leo đ i nhanh nh m t con sóc, tôi đu i theo mu n đ t h i. Lên đ n đ nh đ i, em ng i xu ng và b o tôi ng i xu ng bên em. Chúng tôi ng i th m t h i lâu, ch ng nói gì. B t ch t em nhìn tôi, r i ng c m t nhìn ra t n chân tr i, không bi t lúc đó em nghĩ gì. b t ch t em h i tôi:

-Th y có thích ăn sim không ?

Tôi nhìn xu ng s n đ i: tím ng t m t màu sim. Em đ ng lên đi xu n s n đ i, còn tôi vì m t quá nên n m thi p đi trên th m c ... Khi tôi t nh d y, em đã ng i bên tôi v i chỉ c nón đ y p sim. Nh ng q a sim đen láy chín m ng.

-Th y ăn đi.

Tôi c m qu sim t tay em đ a lên mi ng tr m tr : “Ng t quá.”

Nh đã nói, tôi sinh ra trong m t gia đình nông dân, q a sim đ i v i ch ng l l m gì, nh ng thú th t tôi ch a bao gi ăn nh ng q a sim ng t đ n th !

C th , chúng tôi ăn h t q a này đ n q a khác. Tôi nhìn em, em c i. hai hàm răng em đ tím, đôi môi em cũng đ tím, hai bên má thì... tím đ m t màu sim. Tôi c i phá lên, em cũng c i theo!

Cu i mùa đông năm y, b t ch p nh ng l i can ngăn, h a h n can thi p c a ông bà tham K , tôi lên đ ng theo kháng chi n. Hôm ti n tôi, em theo mãi ra t n đ u làng và l ng l đ ng nhìn theo. Tôi đi lên t i b đê, nhìn xu ng đ u làng ,em v n đ ng đó nh bé và mong manh. Em gi bàn tay nh xiu nh chỉ c lá sim ra v y tôi. Tôi v y tr và l m lui đi...Tôi quay đ u nhìn l i...em v n đ ng yên đó ...Tôi l i đi và nhìn l i đ n khi không còn nhìn th y em n a...

Nh ng năm tháng i chi n khu, th nh tho ng tôi v n đ c tin t c t quê lên, cho bi t em v n kh e và đã khôn l n. Sau này, nghe b n bè k l i, khi em m i 15 tu i đã có nhi u chàng trai

Màu tím hoa sim

Tác Giả: H u Loan

Thứ Sáu, 15 Tháng 5 Năm 2009 20:55

đên ng i c u hôn nh ng em c tr n trong bu ng, không ch u ra ti p ai bao gi

Chín năm sau, tôi tr i nhà, v Nông C ng tìm em. Hôm g p em đ u làng, tôi h i em , h i r t nhi u, nh ng em không nói gì, ch b n l n l c ho c g t đ u. Em gi đây không còn là cô h c trò Ninh b ng b nh n a r i. Em đã g n 17 tu i, đã là m t cô gái xinh đ p...

Yêu nhau l m nh ng tôi v n lo s , vì hai gia đình không môn đ đ h đ i m t chút nào. Mãi sau này m i bi t vi c h p hôn c a chúng tôi thành công là do b m em ng m ng m'so n k ch b n'.

M t tu n sau đó, chúng tôi k t hôn. Tôi bàn vi c may áo c i thì em g t đi, không đòi may áo c i trong ngày h p hôn, b o r ng là:'yêu nhau, th ng nhau c t là cái tâm và cái tình b n ch t là h n c '. Tôi cao ráo, h c gi i, Làm th hay... i đ p trai nên em th ng g i đùa là anh ch ng đ c đáo. Đám c i đ c t ch c p Th Long, huy n Nông Công, t nh Thanh Hóa c a gia đình em, n i ông Lê Đ K có hàng trăm m u ru ng. Đám c i r t đ n s , nh ng kh i nói , hai chúng tôi h nh phúc h n bao gi h t!

Hai tu n phép c a tôi trôi qua th t nhanh, tôi ph i t c t c lên đ ng hành quân, theo s đoàn 304, làm ch bút t Chi n Sĩ. Hôm ti n tôi lên đ ng, Em v n đ ng đ u làng, n i chín năm tr c em đã đ ng. Ch gi em không còn cô bé Ninh n a, mà là ng i b n đ i yêu quý c a tôi. Tôi b c đi, r i quay đ u nhìn i...N u nh chín năm v tr c, nhìn i ch th y m t n i bu n man mát thì l n này, tôi th t s đau bu n. Đôi chân tôi nh mu n khu u xu ng.

Ba tháng sau, tôi nh n đ c tin đ : v tôi qua đ i! Em ch t th t th m th ng: Hôm đó là ngày 25 tháng 5 âm l ch năm 1948, em đ a qu n áo ra gi t ngoài sông Chu n(thu c p Th Long, Nông C ng), vì mu n ch p i i t m áo b n c cu n trôi đi nên tr t chân ch t đ u i! Con n c l n đã cu n em vào lòng nó, c p đi c a tôi ng i b n lòng tri k , đ l i tôi n i đau không gì bù đ p n i. N i đau y, g n 60 năm qua, v n n m sau th m trong trái tim tôi .

Tôi ph i gi u kính n i đau trong lòng, không đ c cho đ ng đ i bi t đ tránh nh h ng đ n tình th n chi n đ u c a h . Tôi nh m t cái xác không h n... D ng nh càng kèm nén thì n i đau càng đ đ i h n. May sao, sau đó có đ t ch nh hu n, c p trên b o ai có tâm s gì c nói ra, nói cho h t. Ch ch có th , c n đau trong lòng tôi đ c bung ra. Khi y chúng tôi đang đóng quân ở Ngh An, Tôi ng i l ng đi đ u làng, hai m t tôi đ m n c, tôi l y bút ra ghi chép.

Màu tím hoa sim

Tác Giả: H u Loan

Thứ Sáu, 15 Tháng 5 Năm 2009 20:55

Ch ng c n ph i suy nghĩ gì, nh ng câu nh ng ch m c m c c trào ra:

*Nhà nàng có ba ng i anh đi b đi
Nh ng em nàng có em ch a b t nói
Khi tóc nàng đang xanh ...
...Tôi v không g p nàng....*

V vi ng m nàng, tôi dùng chi c bình hoa ngày c i làm bình h ng, vi t i bài th vào chi c qu t gi y đ i cho ng i b n Thanh Hóa.. Anh b n này đã chép i và truy n tay nhau trong su t nh ng năm chi n tranh. Đó là bài th Màu Tím Hoa Sim.

Đ n đây, ch c b n bi t tôi là H u Loan, Nguy n H u Loan, sinh ngày 2-4-1916 hi n t i đang ' nhà trông v n' làng Nguyên Hoàn - n i tôi g i là ch 'quê đ c a tôi đ y' thu c xã Mai Lĩnh, huy n Nga S n t nh Thanh Hóa.

Em Ninh r t a m c áo màu tím hoa sim. L thay, n i em b n c cu n trôi d i chân núi N a cũng th ng n đ y nh ng bông hoa sim tím. Cho nên tôi vi t m i n i nh ng câu :

*Chi u hành quân, qua nh ng đi i sim
Nh ng đi i sim, nh ng đi i hoa sim
Nh ng đi i hoa sim dài trong chi u không h t
Màu tím hoa sim, tím c chi u hoang b n b t
Và chi u hoang tím có chi u hoang b c
Chi u hoang tím tím thêm màu da đi t.*

M t nàng, m t t c , tôi chán đi, chán kháng chi n, b đ ng đi, t giã văn đàn v quê làm ru ng, m t ph n cũng vì tính tôi' hay cãi, thích ch ng đi, không th làm gì trái v i suy nghĩ c a tôi'. B n h chê tôi y m , ho ch ho đ đi u, không ch p nh n đ n t b kháng chi n c a tôi. M c k ! Tôi th ng tôi, tôi nh hoa sim c a tôi quá! v i i tôi cũng chán ng y b n h quá r i!

Đó là th i năm 1955 - 1956, khi phong trào văn ngh sĩ bùng lên v i s xu t hi n c a nhóm Nhân Văn Giai Ph m ch ng chính sách đ c tài, đ ng th i ch ng nh ng k b i bút cam tâm l a

Màu tím hoa sim

Tác Giả: H u Loan

Thứ Sáu, 15 Tháng 5 Năm 2009 20:55

th y ph n b n, d c tâm ca ng i cái này cái n đ ki m chút c m th a canh c n. Làm th ph i có cái tâm th t thiêng liêng thì th m i hay. Th hay thì s ng mãi. Làm th mà không có tình, có tâm thì ch ra gì! Làm th lúc b y gi là ph i ca t ng, trong khi đó tôi l i đ cao tình yêu, tôi khóc ng i v t t c a mình, ng i b n đ i hi m có c a mình. Lúc đó tôi khóc nh v y h cho là khóc cái tình c m riêng...Y nh trong th nói y, tôi l y v r i ra m t tr n, m i l y nhau ch a đ c h n m t th ng, ò nhà v tôi đi gi t r i ch t đ u i ò sông ...Tôi th y đau xót, tôi làm bài th y tôi khóc, v y mà h cho tôi là ph n đ ng.. Tôi ph n đ ng ò ch nào? Cái đau kh c a con ng i, t i sao l i không đ c khóc?

B n h xúc ph m đ n tình c m thiêng liêng c a tôi đ i v i ng i v mà tôi h ng yêu quý, cho nên vào năm 1956, tôi b đ ng, b c quan, v nhà đ đ cày. H không cho b , b t tôi ph i làm đ n xin. Tôi không xin, tôi mu n b là b , không ai b t đ c! Tôi b tôi v , tôi ph i đi cày đi b a, đi đ n c i, đi xe đá đ bán. B n h b t gi xe tôi, đ n n i tôi ph i đi xe cút kít, lo i xe đóng b ng g , có m t bánh xe cũng b ng g ò phía tr c, có hai cái càng ò phía sau đ đ n hay kéo. Xe cút kít h cũng không cho, tôi ph i gánh b . Gánh b ng vai tôi, tôi cũng c gánh, không bao gi tôi b khu t ph c. H theo dõi, ngăn c n, đi đ n đâu cũng có công an theo dõi, cho ng i h i tôi....Nh ng lúc nào cũng có ng i c u tôi! Có m t cái l là th c a tôi đã có l n c u s ng tôi ! L n đó tên công an m t nói th t v i tôi là nó đ c giao l nh gi t tôi, nh ng nó sinh ò Yên Mô, th ng đem bài Yên Mô c a tôi nói v t nh Yên Bình quê nó ra đ c cho đ nh , vì v y nó không n gi t tôi.

Ngoài Yên Mô, tôi cũng có m t vài bài th khác đ c m n chu ng. sau năm 1956 , khi tôi v r i th y cán b kh qúa, tôi đã làm bài Chi c Chi u, k chuy n cán b kh đ n đ không có chi c chi u đ n m!

Đ nh m nh đ a đ y, d t tôi đ n v i m t ph n khác, s ng cùng tôi cho đ n t n bây gi . Cô tên Ph m Th Nhu, cũng là ph n có tâm h n sâu s c. Cô v n là m t n n nhân c a chi n đ ch c i cách ru ng đ t, đ u t đ a ch n năm 1954- 1955.

Lúc đó còn là chính tr viên c a ti u đoàn, tôi th y t n m t nh ng chuy n đ u t . Là ng i có h c , l i có tâm h n ngh sĩ nên tôi c m th y chán n n quá, không còn h ng hái n a. Thú th t, lúc đó tôi th t v ng vô cùng. Trong m t xã thu c huy n Nga S n, t nh Thanh Hóa, cách xa n i tôi ò 15 cây s , có m t gia đình đ a ch r t giàu, n m trong g n năm trăm m u t đ n.

Tr c đây, ông đ a ch đó giàu lòng nhân đ o và r t yêu n c. Ông th y b đ i s đoàn 304 c a tôi thi u ăn , nên ông th ng cho tá đ n gánh g o đ n ch đóng quân đ ò ng h . Tôi là

Màu tím hoa sim

Tác Giả: H u Loan

Thứ Sáu, 15 Tháng 5 Năm 2009 20:55

trở ng phòng tuyên hu n và chính tr viên c a ti u đoàn nên ph i thay m t anh em ra cám n t m lòng t t c a ông, đ ng th i đ ng ngh lên s đoàn trở ng trao t ng b ng khen ng i đ vinh danh ông . Th r i, m t hôm, Tôi nghe tin gia đình ông đã b đ u t . Hai v ch ng ông b đ i Phóng tay phát đ ng qu n chúng đem ra cho dân x v , r i chôn xu ng đ t, ch đ h hai cái đ u lên. Xong h cho trâu kéo b a đi qua đi i hai cái đ u đó, cho đ n ch t. Gia đình ông bà đ a ch b x t h t, ch có m t cô con gái 17 tu i đ c tha ch t nh ng b đ i Phóng tay phát đ ng đ u i ra kh i nhà v i vài b qu n áo cũ rách. Tàn nh n h n n a, chúng còn ra l nh c m không cho ai đ c liên h , nuôi n ng ho c thuê cô ta làm công. Th i đó , cán b c m đoán dân chúng c vi c l y con cái đ a ch làm v làm ch ng .

Bi t chuy n th m th ng c a gia đình ông bà đ a ch tôi h ng nh n, tôi tr v xã đó xem cô con gái h sinh s ng ra sao vì tr c kia tôi cũng bi t m t cô ta. Tôi v n ch a th nào quên đ c hình nh c a m t cô bé c bu i chi u l i lén lút đ ng núp bên ngoài c a s , nghe tôi gi ng Ki u tr ng Mai Anh Tu n.

Lúc g n t i xã, tôi g p cô ta áo qu n rách r i, m t mày lem lu c. Cô đang lom khom nh t nh ng c khoai mà dân b sót, nhét vào túi áo, chùi v i m t c r i đ a lên mi ng g m, ăn khoai s ng cho đ đói. Quá xúc đ ng, n c m t mu n a ra, tôi đ n g n và h i thăm và đ c cô k l i rãnh r t hôm b đ u t cha m cô b ch t ra sao. Cô khóc r ng r c và nói r ng g p ai cũng b xua đ u i ; h ng ngày cô đi mót khoai ăn đ đói lòng, t i v ng trong chi c mi u hoang, cô r t lo l ng, s b làm b y và không bi t ngày mai còn s ng hay b ch t đói.

Tôi suy nghĩ r t nhi u, bèn quy t đ nh đem cô v làng tôi, và b t ch p l nh c m, l y cô làm v .

S quy t đ nh c a tôi không l m. Quê tôi nghèo, lúc đó tôi còn trong b đ i nên không có ti n, nh ng cô ch u th ng ch u khó , b a đói b a no....Cho đ n bây gi cô đã cho tôi 10 ng i con - 6 trai , 4 gái- và cháu n i ngo i h n 30 đ a!

Trong m y ch c năm dài, tôi v quê an ph n th th ng, ch ng màng đ n th s , ngày ngày đào đá núi đem đi bán, túi d t theo vài cu n sách cũ ti ng Pháp, ti ng Vi t đ c cho gi i s u, lâu lâu n i h ng thì làm th . Th mà chúng v n trù d p, không ch u đ tôi yên. T i h i m i m c a, tôi đ c ve vãn, m i gia nh p H i Nhà Vãn, tôi ch ng thêm ra nh p làm gi.

Năm 1988, tôi ' tái xu t giang h ' sau 30 năm t chôn và b chôn mình ch n quê nghèo đèo

Màu tím hoa sim

Tác Giả: H&#u Loan

Thứ Sáu, 15 Tháng 5 Năm 2009 20:55

heo hút gió. Tôi lang b&#t g&#n m&#t năm tr&#i theo chuy&#n đi xuyên Vi&#t do h&#i văn ngh&# Lâm Đ&#ng và t&#p chí Langbian t&# ch&# c đ&# đòi t&# do sáng tác, t&# do báo chí - xu&#t b&#n và đ&#i m&#i th&# c s&#.

Vào tu&#i g&#n đ&#t xa tr&#i, cu&#i năm 2004, công ty Vie&#k VTB đ&#t nhiên đ&# ngh&# mua b&#n quy&#n bài Màu Tím Hoa Sim c&#a tôi v&#i giá 100 tri&#u đ&#ng. H&# b&#o, đó là m&#t hình th&# c b&#o t&#n tài s&#n văn hóa. Thì cũng đ&# c đi. Kho&#n ti&#n 100 tri&#u tr&# thu&# đi còn 90 tri&#u, chia 'l&#c' cho 10 đ&#a con h&#t 60 tri&#u đ&#ng, tôi gi&# l&#i 30 tri&#u đ&#ng, phòng đ&#u &#m lúc tu&#i già, sau khi trích m&#t ít đ&#in t&#p th&# kho&#ng 40 bài mang tên Th&# H&#u Loan.

Sau v&# này cũng có m&#t s&# công ty khác xin ký h&#p đ&#ng mua m&#y bài th&# khác nh&#ng tôi t&#ch&#i, th&# tôi làm ra không ph&#i đ&# bán./

* H&#u Loan.